

**Second Year B.A.,/ B.Sc., / B.Com Degree Examination,
August / September 2010
Directorate of Correspondance Course**

(Freshers)

Language Sanskrit

Group I Paper - II Drama & Champu

- i) Nagananda of Sri Harsa ii) Sundara Kanda in Compuramayana of Bhoja
iii) Grammar and Translation

Time : 3 hrs]

[Max. Marks : 80

- Note :** 1. Questions in sanskrit should be answered
in Sanskrit with Devanagari script (Grammar questions only).
2. Other questions can be answered either in
Sanskrit/Kannada/English

PART - A

- I. a) 'श्री हर्षो निपुणः कविः' - ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪಠ್ಯದ ಸಹಾಯದಿಂದ ವಿಮರ್ಶಿಸಿರಿ.
Critically examine the statement 'श्री हर्षो निपुणः कविः' with the help of the text

ಅಥವಾ OR

'ನಾಗಾನಂದ' ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮಾಂಕದ ಪ್ರಶಂಸಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
Write an appreciation of the Act I of the play "Nagananda".

10 Marks

- b) ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದಕ್ಕೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
Write a short note on any ONE of the following.

4 Marks

1. जीमूतवाहनः । 2. सूत्रधारः । 3. मित्रावसुः ।

- II. ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain any THREE of the following slokas.

3×5=15 Marks

1. रामस्या स्पदमित्यवैमि न हि मे ध्वंसीति न प्रत्ययः
कृत्याकृत्य विचारणासु विमुखं को वा न वेत्ति क्षितौ ।
एवं निन्द्यमपीदमिन्द्रियवशं प्रीत्यै भवेद्यौवनं
भक्त्या याति यदीत्यमेव पितरौ शुश्रूषमाणस्य मे ।।

2. स्वर्गस्त्री यदि तत्कृतार्थमभवच्चक्षुः सहसं हरे-
र्नागी चेन्न रसातलं शशभृता शून्यं मुखेऽस्याः सति ।
जातिर्नः सकलान्यजातिजयिनी विद्याधरी चेदियं
स्यात्सिद्धान्वयजा यदि त्रिभुवने सिद्धाः प्रसिद्धास्ततः ।।

Contd.... 2

3. शिरामुखैः स्यन्दत एव रक्त -
मद्यापि देहे मम मांसमस्ति ।
तृप्तिं न पश्यामि तवापि तावत्
किं भक्षणात्त्वं विरतो गरुत्मन् । ।
4. न खलु न खलु मुग्धे साहसं कार्यमीदृक्
व्यपनय करमेतं पल्लवाभं लतायाः ।
कुसुममपि विचेतुं यो न मन्ये समर्थः
कलयति स कथं ते पाशमुदभन्धनाय । ।

b) ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಸಂದರ್ಭದೊಡನೆ ವಿವರಿಸಿ.

Annotate any TWO of the following.

3+3=6 Marks

1. ननु स्वशरीरात्प्रभृति सर्वं परार्थमेव मयापरिपाल्यते ।
2. निर्दोषदर्शना हि कन्यकाः ।
3. गमनागमनविमूढमद्यापि डोलायते मे हृदयम् ।
4. विचित्राणि हि विधेर्विलसितानि ।

PART - B

III. ಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯದ ಲಕ್ಷಣ-ಉಗಮ- ವಿಕಾಸಾದಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the characteristics, origin and expansion of ಚಂಪೂಕಾವ್ಯಮ್ ।

ಅಥವಾ OR

ಸುಂದರಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿರುವಂತೆ ಹನುಮಂತನು ಎಸಗಿದ ಅಶೋಕವನದ ಧ್ವಂಸಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

Explain ಅಶೋಕವನ ಧ್ವಂಸಮ್ by Hanuman as described in Sundarakanda.

10 Marks

IV. a) ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain any TWO of the following slokas.

5+5=10 Marks

1. ततो हनूमान्दशकण्ठनीतां सीतां विचेतुं पथि चारणानाम् ।
महेन्द्रशैलस्य खगेन्द्रवेगः प्रस्थादुदस्थात्प्रथमान वेगः । ।
2. रजनिचरमभागे वारसीमन्तिनीनां
करतलकलिताभिर्दीपिकामार्जनीभिः ।
दिशि दिशि परिमृष्टं यत्तमस्तत्समस्तं
हृदयमवजगाहे केवलं रावणस्य । ।
3. दशमुखपुरमध्ये वीक्षिता मैथिलीति
श्रवणमधु वितीर्णं येन वीरेण मद्यम् ।
दधिमुख ! यदि सोऽयं भाषते को निरून्ध्या-
न्मधु पिबतु यथेच्छं वाहिनी वानराणाम् । ।

Contd.... 3

b) ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Annotate any TWO of the following.

3+3=6 Marks

- 1) तस्मान्नास्मि विपक्षोऽयं सपक्ष इति ।
- 2) सप्राण एव वसतीति विचित्रमेतत् ।
- 3) बर्हीव मेघनादेन मेघनादेन मारुतिः ।
- 4) का नाम रामधनुषः प्रथिता प्रशस्तिः ।

PART - C

V. a) ದ್ರವ್ಯಾಣಾಂ ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯಾನಿ ಲಿಖತ ।

3 Marks

1. भूतबलिः । 2. नरायणः । 3. पितरौ । 4. त्रिलोचनः । 5. यथाशक्ति ।

b) ದ್ರವ್ಯಾಣಾಂ ವ್ಯಾಕರಣರೀತ್ಯಾ ಪದಪರಿಚಯ ಕುರುತ ।

3 Marks

1. पचमानः । 2. दातव्यः । 3. गन्तुम् । 4. पीत्वा । 5. करिष्यमाणः ।

c) ದ್ರವ್ಯಾಣಾಂ ದೋಷಾನ್ ಪರಿಹರತ ।

3 Marks

- 1) हरि नमः ।
- 2) चोरेण भीतः ।
- 3) हस्तेन लेखनी पतति ।
- 4) पुत्रस्य साकं गच्छति ।
- 5) व्यायामस्य विना न उत्साहः ।

VI. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿರಿ.

Translate into English.

10 Marks

प्रपञ्चे इष्टानिष्टे सर्वदा वर्तते । बहवः जनाः अनिष्टं अस्ति इत्येतत् विस्मृतवन्तः । अथवा विस्मर्तुं प्रयतन्ते । कश्चिदपि अनिष्टं नास्त्येव सर्वं इष्टं एव इति जानन्ति । इदमपि एकं दौर्बल्यं एव । अयमभिप्रायोऽपि अनिष्टभयादेव समुत्पन्नः । सत्यं, प्रपञ्चे इष्टानिष्टे स्तः । भगवान् अनिष्टानि अपि प्रपञ्चे संयोजितवान् । अनिष्टं कुतः वर्तते इत्यत्र मास्तु चिन्ता । कृपया श्रद्धालुः शान्तिचित्तो भवतु ।

*** **